

Опис

вибіркового блоку навчальних дисциплін «Земельне та аграрне право» освітньої програми «Право» для здобувачів освітнього рівня «Магістр» за спеціальністю 081 «Право» заочної форми навчання

Вибірковий блок “Земельне та аграрне право” освітньої програми «Право» для здобувачів освітнього рівня «Магістр» за спеціальністю 081 «Право» заочної форми навчання складається з навчальних дисциплін:

- 1) Current Issues of Land Relations Legal Regulation.
- 2) Актуальні проблеми правового регулювання аграрних відносин.
- 3) Земельний процес.
- 4) Comparative Land Law.
- 5) Права на землю у сфері інвестиційної діяльності.
- 6) Договори в аграрному праві України
- 7) Право власності та інші речеві права на земельну ділянку/ Property Right and Other Corporal Rights to Land Parcels.
- 8) Здійснення прав на землю в умовах державно-приватного партнерства.
- 9) Захист земельних прав у Європейському Суді з прав людини
- 10) Публічне адміністрування агробізнесу в Україні
- 11) Публічне адміністрування у сфері земельних відносин
- 12) Земельні орендні правовідносини.

Відповідно до опису освітньої програми «Право» викладання зазначених навчальних дисциплін забезпечує досягнення здобувачами освіти результатів навчання, що визначені Стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти для отримання освітнього ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю 081 «Право» у галузі знань 08 «Право», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 643 від 20 липня 2022 р. Викладання зазначених навчальних дисциплін зорієнтовано на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та розвиток практичних фахових навичок в сферах земельного та аграрного права.

Дисципліна **“Current Issues of Land Relations Legal Regulation”**

спрямована на поглиблене вивчення теоретичних і практичних проблем у механізмі правового регулювання земельних відносин в Україні з врахуванням міжнародно-правового досвіду, права ЄС, практики ЄСПЛ, а також передбачає набуття компетентностей з надання практичних юридичних послуг з питань здійснення і захисту прав на землю, забезпечення раціонального використання і охорони землі.

Дисципліна **“Актуальні проблеми правового регулювання аграрних відносин”** спрямована на поглиблене пізнання специфіки правового регулювання аграрних відносин в Україні крізь призму вивчення і дослідження методологічних, теоретичних, законодавчих і практичних проблем правового регулювання аграрних відносин, здійснення і захисту суб'єктивних прав і свобод та виконання обов'язків у агросфері, дослідження проблем правового регулювання продовольчої безпеки, публічного адміністрування в сільському господарстві, сталого розвитку сільських територій, а також передбачає вироблення у здобувачів освіти практичних навичок застосування норм аграрного та поєданого з ним іншого законодавства відповідно до вимог ЄС та практики ЄСПЛ.

Дисципліна **“Земельний процес”** спрямована на поглиблене вивчення актуальних теоретичних і практичних проблеми застосування процесуальних норм земельного, адміністративного, цивільного та іншого законодавства щодо підстав, умов, способів і порядку набуття, реалізації, захисту суб'єктивних прав на землю і земельних прав, виконання обов'язків, застосування обмежень і обтяжень, здійснення публічного адміністрування у сфері раціонального використання і охорони землі як основного національного багатства, що перебуває під особливою охороною держави, а також передбачає надання студентам фахової допомоги у формуванні практичних навичок участі у земельних процесуальних правовідносинах.

Дисципліна **“Comparative Land Law”** вивчає методологічні, теоретичні і законодавчі основи правового регулювання земельних відносин в Україні та

державих різних правових систем на основі порівняльного аналізу наукових підходів до розуміння земельного права і законодавства у таких державах; особливості здійснення і захисту прав на землю в Україні та державах Європейського Союзу, визначення місця і ролі держави та територіальних громад у регулюванні земельних відносин, а також передбачає формування у студентів практичних навичок до розробки юридичних моделей правового регулювання земельних відносин з використанням елементів правових систем інших держав, підготовки проектів законів з врахуванням вимог ЄС.

Дисципліна **“Права на землю у сфері інвестиційної діяльності”** спрямована на поглиблене пізнання теоретичних і практичних проблем з визначення правового режиму землі як об’єкта інвестиційної діяльності; правового статусу суб’єктів інвестиційної діяльності у земельному праві; правового забезпечення доступу до використання земель як об’єкта інвестиційної діяльності; здійснення права власності на землю і права землекористування суб’єктами інвестиційної діяльності; особливостей правового режиму земель індустріальних парків; правових проблем використання земель на територіях з особливим режимом інвестиційної діяльності.

Дисципліна **“Договори в аграрному праві України”** вивчає теоретичні та практичні проблеми правового регулювання відносин у сфері укладення, виконання, зміни та припинення договорів у сфері виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції; проблемні аспекти реалізації принципів правового забезпечення договірної діяльності в аграрній сфері; проблеми правового регулювання окремих аграрно-правових договорів з урахуванням членства України у СОТ та необхідності адаптації аграрного законодавства до приписів законодавства ЄС.

Дисципліна **“Право власності та інші речеві права на земельну ділянку/ Property Right and Other Corporal Rights to Land Parcels”** спрямована на поглиблене пізнання філософських, теоретичних основ юридичної природи права власності та інших речевих прав на землю,

конституційних засад здійснення права власності на землю Українського народу громадянами, юридичними особами, державою, аналіз практики застосування чинного земельного, цивільного, адміністративного, екологічного та іншого законодавства, практики ЄСПЛ, а також передбачає формування у студентів практичних навичок формулювання правової позиції під час юридичного супроводу набуття, реалізації та захисту права власності та інших речових прав на землю в Україні та у ЄСПЛ.

Дисципліна **“Здійснення прав на землю в умовах державно-приватного партнерства”** передбачає поглиблене вивчення і формування сучасних світоглядних підходів до розуміння філософії, теорії, законодавства і юридичної практики з питань здійснення суб’єктивних прав на земельні ділянки, виконання обов’язків власниками землі і землекористувачами, правового регулювання земельних відносин між публічними і приватними партнерами на засадах державно-приватного партнерства, а також науково-теоретичне пізнання сутності і особливостей набуття, реалізації та юрисдикційного захисту права власності, прав на користування землею у концесійній та інших формах державно-приватного партнерства відповідно до Конституції України, вимог Угоди про асоціацію з ЄС та визнання України кандидатом на вступ до членів ЄС.

Дисципліна **“Захист земельних прав у Європейському Суді з прав людини”** спрямована на пізнання системи і структури законодавства держав-членів ЄС, а також Директив, Регламентів та інших нормативних документів ЄС з питань здійснення і юрисдикційного захисту прав на землю та інші об’єкти нерухомості, опанування студентами навичок пошуку, аналізу та застосування рішень ЄСПЛ для захисту земельних прав, а також передбачає формування у студентів практичних навичок з юридичного супроводу захисту права власності та інших речових прав на землю в Україні та у ЄСПЛ.

Дисертація **“Публічне адміністрування агробізнесу в Україні”** вивчає методологічні, науково-теоретичні, законодавчі засади та юридичну природу публічного адміністрування агробізнесу у сфері виробництва та обігу

сільськогосподарської продукції рослинництва, тваринництва та рибного господарства, здійснення сільськогосподарського виробництва в умовах державно-приватного партнерства, забезпечення доступу сільськогосподарських товаровиробників до внутрішнього і зовнішнього аграрних ринків відповідно до вимог СОТ, ЄС, захисту прав суб'єктів агробізнесу у СОТ та ЄСПЛ.

Дисципліна **“Публічне адміністрування у сфері земельних відносин”** вивчає актуальні теоретичні і практичні проблеми реалізації функцій і повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування у адміністративних процедурах шляхом прийняття та імплементації адміністративних рішень органами публічної адміністрації у сфері здійснення фізичними і юридичними особами прав на земельні ділянки, визначення правового режиму земель окремих категорій, планування використання і охорони землі, примусового вилучення та відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності, здійснення державного контролю за використанням земель, проведення оцінки впливу на довкілля у земельних правовідносинах, вирішення земельних спорів, а також передбачає формування практичних навичок здобувачів освіти з аналізу особливостей прийняття та імплементації адміністративних рішень органами публічної адміністрації у сфері земельних правовідносин.

Дисципліна **“Земельні орендні правовідносини”** спрямована на поглиблення пізнання теоретичних і практичних проблем правового регулювання земельних орендних відносин, юридичної природи права на оренду землі різних категорій, особливостей набуття права на оренду земель сільськогосподарського і несільськогосподарського призначення на земельних торгах, специфіки договорів оренди землі різних категорій, підстав, умов і порядку поновлення, припинення договорів оренди землі, справляння орендної плати, вирішення спорів, юрисдикційного захисту прав орендодавців і орендарів у земельних орендних правовідносинах, а також передбачає

вироблення у студентів практичних навичок застосування правових норм, що регламентують орендні земельні правовідносини.

Загальний стиль навчання за вибіркоким блоком «Земельне та аграрне право» ОС «Магістр» - завдання-орієнтований (з елементами проблемно-орієнтованого та самонавчання) із поглибленим вивченням проблем теорії земельного та аграрного права, практики правозастосування у відповідній сфері. Лекції, семінари проводяться в малих групах, самостійна робота виконується здобувачем освіти на основі підручників, конспектів, презентацій, методичних рекомендацій, консультацій із викладачами.

Завдяки використанню викладачами в освітньому процесі авторських методик відбувається поглиблене опанування здобувачами освіти земельного, аграрного, природоресурсного права у поєднанні з такими галузями національної правової системи, як конституційне, адміністративне, цивільне та інші галузі права, а також з міжнародним публічним і приватним правом, правом Європейського Союзу. Досягнення результатів навчання освітньої програми та результатів навчання в частині, яке здійснюється блоком дисциплін «Земельне та аграрне право», передбачає ґрунтовне формування у здобувачів освіти таких загальних та спеціальних компетентностей **як здатність:** до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; проводити дослідження на відповідному рівні; до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до адаптації та дії в новій ситуації; спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово; генерувати нові ідеї (креативність); приймати обґрунтовані рішення; спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); працювати в міжнародному контексті; розробляти проекти та управляти ними; застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності, у сфері земельного та аграрного права; аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України у сфері земельного та аграрного права; аналізувати та оцінювати вплив

Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні у сфері земельного та аграрного права; оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України; використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції; обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію; застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні; застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів; застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності; ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування; критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів; утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника; доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією; самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини; самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості; застосовувати сучасні методології науково-правових досліджень та застосовувати спеціальні методи досліджень у певних галузях юридичної науки; аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень, враховуючи використання міждисциплінарних та порівняльно-правових підходів; використовувати наукові теорії та концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень; брати продуктивну

участь у науковому співробітництві як на національному, так і міжнародному рівнях у сфері земельного та аграрного права.

Вказане забезпечує досягнення визначених у відповідних робочих програмах дисциплін, які входять до названого вибіркового блоку, таких **результатів навчання** за освітньою програмою та результатів навчання конкретних дисциплін вибіркового блоку як оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання; співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами; проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження; здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки; вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово; обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання; оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності; генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг; аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права; використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції; проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової

системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу; аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів; обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування; мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування; брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини; інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності; визначати актуальну практичну чи наукову проблему, планувати і виконувати дослідження на її вирішення, обирати релевантні методологію та джерела; брати продуктивну участь у виконанні теоретичних та прикладних досліджень у галузі права; розробляти і викладати спеціальні дисципліни у закладах освіти, застосовувати сучасні освітні технології та методики.

Механізми забезпечення досягнення результатів навчання, визначених за вибіркоким блоком дисциплін «Земельне та аграрне право», передбачають використання професорсько-викладацьким складом таких форм, методів, технологій викладання та навчання, які відповідають вимогам сучасності, вчать самостійно і творчо мислити, аналізувати правові ситуації, самостійно навчатися, містять авторський компонент, орієнтовані на здобувача освіти і формування у нього навичок, вмінь, компетентностей. Опанування здобувачами освіти навчальних дисциплін вибіркового блоку «Земельне та аграрне право» забезпечується акцентуванням у процесі викладання на проблемних аспектах судової практики, стимулюванні здобувачів освіти до самостійності і автономності у пошуку таких проблемних питань, шляхів правової оцінки, вирішення тих чи інших правових ситуацій.

Забезпечення досягнення результатів навчання, визначених за навчальними дисциплінами вибіркового блоку відбувається завдяки:

- викладанню навчальних дисциплін вибіркового блоку «Земельне та аграрне право» кваліфікованими фахівцями, в тому числі у формі авторських курсів;
- залучення здобувачів освіти до науково-дослідної діяльності в сферах земельного та аграрного права, зокрема, правового забезпечення земельної, аграрної реформ та ринку землі, речових прав на земельні ділянки та їх захисту, прав на землю у сфері інвестиційної діяльності, в умовах державно-приватного партнерства, прийняття та реалізація рішень публічної адміністрації у сфері використання та охорони земель, земельного процесу, вирішення земельних спорів, земельного порівняльного правознавства, правового регулювання агробізнесу тощо;
- проведення майстер-класів із запрошенням фахівців-практиків в сфері земельного та аграрного права;
- використання в освітньому процесі активних та інтерактивних форм проведення занять, в тому числі case study;
- проведення в навчальних групах проблемно-орієнтованих дискусій, предметом яких є обговорення недоліків правового регулювання земельних та аграрного відносин, концепції розвитку правового забезпечення земельних та аграрних відносин, проектів законодавчих та підзаконних актів у цій сфері;
- індивідуальному консультуванню здобувачів вищої освіти та високого рівня організації їх самостійної роботи;
- отриманню практичного земельно-правового досвіду в органах державної влади, місцевого самоврядування, юридичних компаніях, підприємствах тощо під час проходження навчальної практики;
- акцентуванню у процесі викладання на проблемних аспектах судової практики, стимулюванню здобувачів освіти до самостійності і автономності у пошуку таких проблемних питань, шляхів правової оцінки, вирішення тих чи інших правових ситуацій.